

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/56/2022
Identifikačné číslo spisu:	3517202188
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3517202188.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Y. M., nar. XX. U. XXXX, bytom M. XXX, P., t. č. ÚVTOS a ÚVV Ilava, so sídlom Mierové nám. 1, Ilava, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 33.000 eur, vedenom pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5 C 15/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2021, sp. zn. 19 Co 81/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. apríla 2021, sp. zn. 19 Co 81/2020, potvrdil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) z 12. februára 2020, č. k. 5 C 15/2017-89, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca žalobou domáhal náhrady škody vo výške 33.000 eur z dôvodu, že mu bolo dňa 5. októbra 2000 vznesené obvinenie a Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 29. mája 2014, sp. zn. 1T/82/2012, rozhodol o zastavení trestného stíhania pre jeho neprípustnosť - z dôvodu premlčania. Odvolací súd priznal žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) vlastnoručne spísané dovolanie. Súd prvej inštancie požiadal o ustanovenie advokáta a tiež o pridelenie advokáta k dovolaniu s tým, že podrobné odôvodnenie dovolania ponecháva na advokátovi.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

4. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

5. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy CSP požaduje, aby aj podané dovolanie a všetky podania dovolateľa boli spísané advokátom.

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP), súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania.

8. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.12.2019, sp. zn. 4 Cdo 190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16.9.2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 39/2020: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.“

9. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalobcu vyplýva, že dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o lehote na podanie dovolania, jeho náležitostiach i potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s § 429 ods. 1 a 2 CSP). Dovolať, ktorého právnické vzdelanie dovolací súd nemal preukázané, proti tomuto rozhodnutiu podal dovolanie, z ktorého je zrejmé, že ho spísal a podpísal sám dovolateľ. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo spísané advokátom, nebol odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania.

10. Dovolať vo svojom dovolaní požiadal súd prvej inštancie o ustanovenie advokáta. Dovolací súd konštatuje, že s účinnosťou od 1. januára 2012 na základe novelizácie zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok zákonom č. 332/2011 Z. z. nemôže súd samotný na žiadosť strany sporu ustanoviť právneho zástupcu na zastupovanie v konaní. Súd stranu sporu, ktorá požiada o ustanovenie advokáta odkáže na Centrum právnej pomoci. Súd prvej inštancie si svoju poučovaciu povinnosť podľa § 160 ods. 2 CSP o možnosti žalobcu obrátiť sa na Centrum právnej pomoci splnil, a to prípisom (č. I. 39), ktorým poučil žalobcu o tom, že sa môže obrátiť na Centrum právnej pomoci, ktoré mu za splnenia zákonných podmienok prideli právneho zástupcu z radov advokátov, ktorý ho bude zastupovať bezplatne. Súd prvej inštancie prípisom zo 6. augusta 2021 (chybou v písaní nesprávne uvedeným rokom 2020) dovolateľovi taktiež oznámil, že vzhľadom na predmet konania nemá možnosť ustanoviť mu advokáta a odporučil mu obrátiť sa žiadosťou o právnu pomoc na Centrum právnej pomoci. Dovolať dňa 19. augusta 2021 požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní. Z rozhodnutia Centra právnej pomoci z 24. novembra 2021, sp. zn. KaTN/16420/2021, ČRZ:130545/2021, vyplýva, že dovolateľovi nebol priznaný nárok na poskytnutie

právnej pomoci v predmetnom dovolacom konaní.

11. Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, hoci bol dovolateľ o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom riadne poučený, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.